

YAZIM KURALLARI

BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI

1. Cümle büyük harfle başlar:

Derin olan kuyu değil kısa olan iptir.

Rakamla başlayan cümlelerde, rakamdan sonra gelen sözcük, özel isim değilse küçük harfle başlar.

1980 yılında doğmuştu.

08.00'de derse başlayacağız.

Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar. Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümlelerin sonlarına uygun noktalama işareti konur.

Atatürk "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!" diyor.

Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz.

İKİ ÇİZGİ arasındaki açıklama cümleleri küçük harfle başlar.

Bir zamanlar -çok zaman geçti- buradaydı.

NOKTA (.)

ÜÇ NOKTA (...)

SORU İŞARETİ (?)

ÜNLEM İŞARETİ (!)

İKİ NOKTA (:)

Bu noktalama işaretlerinden sonraki cümleler büyük harfle başlar.

Buraya gel. Yemek yiyeceğiz.

Evimde sadece bir koltuk... Yalnızlık kokuyor evim.

Yardım eder misiniz? Bu kutuyu kaldıramıyorum.

Eyvah! Çocuk, havuza düştü.

Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan seni küçültür, ayağının altına alırsan yükseltir.

İki noktadan (:) sonra gelen, cümle olmayan ve örneklerden oluşan ifadeler küçük harfle başlar.

Bu eskiliği siz de görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...

Küçük ünlü uyumuna uymayan bazı kelimeler şunlar: kavun, karpuz, horoz...

Doğum günümde alınanlar: saat, çakmak, kravat...

Örnek niteliğindeki kelimelerle başlayan cümlede de ilk harf büyük olur.

"Banka, bütçe, devlet, fındık, kanepa, menekşe, şemsiye" gibi yüzlerce kelime artık dilimizin malı olmuştur.

"Et-, ol-" fiilleri, dilimizde en sık kullanılan yardımcı fiillerdir.

2. Dizeler büyük harfle başlar:

Her yaprak

Bir saniye bile olsa

Fazla kalmayı ister

Dalında

İşte

Beklemek seni

Dalından düşen

Yaprağın

İlkbaharı beklemesi gibi

Daha düşerken

Sonbaharda

Yunus COŞKUN

3. Özel isimler büyük harfle başlar.

3.1. Kişi adları, soyadları ile takma adlar **büyük** harfle başlar:

Mustafa Kemal Atatürk, Ahmet Haşim, Tevfik Fikret, Orhan Veli Kanık, Sait Faik Abasıyanık, Yunus Emre, Evliya Çelebi, Karacaoğlan, Âşık Ömer, Victor Hugo...

Takma adlar **büyük** harfle başlar:

Osmanlı tarihinden hatırlayacağınız **M**uhibbi'nin (Kanuni Sultan Süleyman) edebiyatımıza da katkısı vardır.

Şiiriyle de **D**emirtaş (Ziya Gökalp), Milli Edebiyat'ın gelişimine katkıda bulunmuştur.

Olay öykücülüğünün bizdeki en önemli ismi **T**arhan (Ömer Seyfettin), öykücülüğü meslek edinen ilk sanatçımızdır.

Türk mizahı denince akla ilk gelenlerden **K**irpi (Refik Halit Karay), romanlarıyla da başarıyı yakalamıştır.

Beş Hececiler diye anılan sanatçılardan biri de **D**eli Ozan'dır (Faruk Nafiz Çamlıbel).

3.2. Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözleri, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları **büyük** harfle başlar:

Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk

Sayın **P**rof. **D**r. Hasan Eren

Mustafa **E**fendi

Bay Yunus Coşkun

Doktor Behçet Uz

Yüzbaşı Cengiz Topel

Genç Osman

Avcı Mehmet

Kaymakam Erol **B**ey

Hamdi **B**ey

Zeynep **H**anım

Prof. **D**r. Mehmet Kaplan

Mareşal Fevzi Çakmak

Fatih **S**ultan Mehmet

Deli İbrahim

Nişancı Mehmet **P**aşa

Akrabalık bildiren kelimeler **küçük** harfle başlar:

Tülay **a**blama gittim.

Ayşe **t**eyzemin keki çok güzeldi.

Fatma **n**ineden haber aldınız mı?

Kemal **d**ayımdan gelince arayın bizi.

Saim **a**mcalara gitmişler ailece.

Ali **e**nişteden biraz borç para istedik.

Akrabalık bildiren ancak lakap veya unvan bildiren sözler **büyük** harfle başlar:

O yıllardan, **N**ene Hatun'u anmadan bahsetmek mümkün mü?

Galatasaray'ın unutulmaz futbolcusu **B**aba Gündüz ölüm yılı dönümünde anılıyor.

Osmanlılar **H**ala Sultan'ın kabri üzerine türbe, yanına cami yaptırılar.

Gül **B**aba, Susuz **D**ede ve Telli **B**aba tarihte yaşamış önemli isimlerdir.

Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya unvan sözleri **büyük** harfle başlar:

Uzak Doğu'dan gelen heyeti dün **V**ali ve **V**ali'nin danışmanları kabul etti.

Resmî yazılarda saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, unvan bildiren kelimeler **büyük** harfle başlar:

Sayın Bakan, Sayın Başkan, Sayın Rektör, Sayın Vali,

Mektuplarda ve resmi yazışmalarda hitaplar **büyük** harfle başlar:

Sevgili Kardeşim, Aziz Dostum, Değerli Arkadaşım,

3.3. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar:

Sarıkız, Fino, Karabaş, Pamuk, Minnoş, Tekir...

3.4. Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar:

Türk, Alman, İngiliz, Rus, Arap, Japon...

Oğuz, Kazak, Kırgız, Özbek, Tatar...

Karakeçili, Hacımusalı...

3.5. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar:

Türkçe, Almanca, İngilizce, Rusça, Arapça...

Oğuzca, Kazakça, Kırgızca, Özbekçe, Tatarca ...

3.6. Devlet adları büyük harfle başlar:

Türkiye Cumhuriyeti

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Azerbaycan Cumhuriyeti

3.7. Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar:

Müslümanlık, Müslüman; Hristiyanlık, Hristiyan; Musevilik, Musevi; Budizm, Budist; Hanefilik, Hanefi; Malikilik, Maliki; Protestanlık, Protestan; Katoliklik, Katolik.

3.8. Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar:

Allah, Tanrı, Cebrail, Zeus, Oziris, Kibebe...

Ancak tanrı kelimesi özel ad olarak kullanılmadığında küçük harfle başlar.

Eski Yunan tanrıları.

Bazı dinî terimlerin küçük harfle başlaması gelenekleşmiştir.

cennet, cehennem, uçmak, tamu, peygamber, sırat köprüsü.

3.9. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar:

Merkür, Neptün, Plüton, Halley, Dünya, Güneş, Ay

Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldığında küçük harfle başlar.

Evin küçük odası güneş görmüyor.

Gökyüzünden göle yansıyan ay ışığı, büyüleyiciydi.

Son yıllarda dünya, özgürlükler konusunda daha güvenilir.

3.12. Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

Türkiye Büyük Millet Meclisi	Türk Dil Kurumu
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi	Devlet Malzeme Ofisi
Millî Kütüphane	Çocuk Esirgeme Kurumu
Atatürk Orman Çiftliği	Çankaya Lisesi
Anadolu Kulübü	Mavi Köşe Bakkaliyesi
Türk Ocağı	Yeşilay Derneği
Muharip Gaziler Derneği	Emek İnşaat
Bakanlar Kurulu	Danışma Kurulu
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler KESME (') ile AYRILMAZ.

Türkiye Büyük Millet Meclisine	Türk Dil Kurumundan
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanlığına
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğüne	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığına
Bakanlar Kurulunun	Danışma Kurulundan
Yürütme Kuruluna	Güzel Sanatlar Akademisine
Mavi Köşe Bakkaliyesinden	Gımanın

3.13. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

Medeni Kanun
Borçlar Hukuku (kanun)
Atatürk Uluslararası Barış Ödülü Tüzüğü
Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği

Kurum, kuruluş, kurul, merkez, bakanlık, üniversite, fakülte, bölüm, kanun, tüzük, yönetmelik vb.ni bildiren kelimeler, belli bir kurum vb. kastedildiğinde büyük harfle başlar.

Bu yıl **Meclis**, yeni döneme erken başlayacaktır.
Son aylarda **Kurum**, yazım konusunda yoğun bir çalışma içine girmiştir.
Bizler de **Kurumun** çalışmalarını destekliyoruz.
2876 sayılı **Kanun** bu yıl yeniden gözden geçiriliyor.
Bu madde **Yönetmelik'in** 4'üncü maddesine aykırı düşmektedir.

3.14. Millî ve dinî bayramlarla bayram niteliği kazanmış günlerin adları büyük harfle başlar:

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın
Ramazan Bayramı'na	Kurban Bayramı'ndan
Nevruz Bayramı	Anneler Günü'nün
Öğretmenler Günü'ne	27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü
14 Mart Tıp Bayramı	Hıdırellez'in

Kurultay, bilgi şöleni, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelime büyük harfle başlar:

V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı
Manas Bilgi Şöleni

3.15.Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, müzik) her kelimesi **büyük** harfle başlar:

Nutuk	Safahat	Kendi Gök Kubbemiz
Anadolu Notları	Sinekli Bakkal	Türk Dili
Türk Kültürü	Varlık	Resmî Gazete
Hürriyet	Milliyet	Türkiye
Yeni Yüzyıl	Yeni Asır	Saraydan Kız Kaçırma
Onuncu Yıl Marşı	Halı Dokuyan Kızlar	

Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler **büyük harfle başlamaz.**

Milliyet gazetesi	Türk Dili dergisi	Halı Dokuyan Kızlar tablosu
-------------------	-------------------	-----------------------------

Büyük harflerin kullanıldığı yerlerde bulunan “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de” sözleriyle “mı, mi, mu, mü” soru edatı **küçük harfle yazılır.**

Mai ve Siyah	Suç ve Ceza
Leyla ile Mecnun	Turfanda mı, Turfa mı?
Diyorlar ki	Dünyaya İkinci Geliş yahut Sır İçinde Esrar
Ben de Yazdım	Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe

Özel adın tamamı büyük yazıldığında “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de” sözleriyle “mı, mi, mu, mü” soru eki **büyük harfle yazılır:**

DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ

3.16.Tarihî olay, çağ ve dönem adları **büyük** harfle başlar:

Kurtuluş Savaşı'nda	Millî Mücadele'ye
Cilalı Taş Devri'nin	İlk Çağ'ın
Yükselme Devri'nde	Millî Edebiyat Dönemi'ne
Cahiliye Dönemi	Buzul Dönemi
Servetifünun Dönemi'nin	Tanzimat Dönemi'nde

Tarihî dönem bildirmeyip tür veya tarz bildiren terimler **küçük harfle başlar.**

divan şiiri	divan edebiyatı	halk şiiri
halk edebiyatı	eski Türk edebiyatı	Türk dili
Türk sanat müziği	Türk halk müziği	tekke edebiyatı

3.17. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler **büyük** harfle başlar:

Türklük, Türkleşmek, Türkçü, Türkçülük, Türkçe, Türkolog, Türkoloji, Avrupalı, Avrupalılaştırmak, Asyalılık, Darvinci, Konyalı, Bursalı...

Özel ad kendi anlamı dışında yeni bir anlam kazanmışsa **büyük harfle başlamaz.**

acem (Türk müziğinde bir perde)	hicaz (Türk müziğinde bir makam)
nihavent (Türk müziğinde bir makam)	acemi (tecrübesiz)
amper (elektrik akımında şiddet birimi)	jul (fizikte iş birimi)
allahlık (saf, zararsız kimse)	donkişotluk (gereksiz kahramanlık göstermeye kalkışmak)

Para birimleri büyük harfle başlamaz.

avro, dinar, dolar, lira, yeni kuruş, lîret

Özel adlar yerine kullanılan “o” zamiri cümle içinde büyük harfle yazılmaz.**Müzikte kullanılan makam ve tür adları büyük harfle başlamaz.**

acemaşiran, acembuselik, bayati, hicazkâr, türkû, varsağı, bayati

3.18.Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde özel adlar büyük harfle başlar:

Antep fıstığı	Brüksel lahanası	Frenk gömleği
Hindistan cevizi	İngiliz anahtarı	Japon gülü
Maraş dondurması	Van kedisi	Çorum leblebisi

4. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:

29 Mayıs 1453 Salı günü fethedildi İstanbul.

29 Ekim 1923'te kurduk Cumhuriyet'imizi.

28 Aralık 1982'de göreve başladı.

Lale Festivali 25 Haziran'da başlayacak.

1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım.

Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

Okullar genellikle eylülün ikinci haftasında öğretime başlar.

Yürütme Kurulu toplantılarını perşembe günleri yaparız.

SIRA SENDE**Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlarını belirleyip doğru yazımları cümlelerin altında bırakılan boşluğa yazınız.**

Yahya Kemal “insan âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar.” demiştir.

insan

Her semtten insan törene gelmişti: yenimahalle, keçiören, çankaya...

Yenimahalle, Keçiören, Çankaya...

Bu yıl kuzeydoğu anadoluda sel felaketi yaşandı.

Kuzeydoğu Anadolu'da

Geçen yıl öğretmenler günü Cuma Gününe denk gelmişti.

Öğretmenler Günü cuma gününe

En son 24 eylül 2018'de Türk dil kurumu'na gitmiştik.

Eylül

Türk Dil Kurumuna

Yabancı dil kursu araştırıyorum İngilizceyi öğrenmek için.

İngilizceyi

Sınav gözetmeni olarak öğretmen Toprak beyi görevlendirdiler.

Öğretmen Toprak Bey'i

Düğün salonu Atatürk bulvarından Ziya Gökalp caddesine dönünce köşedeymiş.

Atatürk Bulvarı'ndan Ziya Gökalp Caddesi'ne

Seni Dünya'daki her şeyden çok seviyorum.

dünyadaki

Derginin son sayısındaki eğitimde kitap okumanın rolü adlı yazıyı çok beğendim.

“Eğitimde Kitap Okumanın Rolü”

SAYILARIN YAZIMI

1. Sayılar harflerle de yazılabilir:

Biz **on** yıldan beri bu iş için uğraşıyoruz.
Sınavlarınız her haftanın **beşinci** günü olacak.
Ben üniversite **üçüncü** sınıftayım.

Geçen ay sinemaya **iki** kardeşimle gitmiştim.
O buralara **üç** ayda bir uğrar.
Yaş **otuz beş**, yolun yarısı eder.

Saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayıların yazımında rakam kullanılır.
17.30'da, 11.00'de, 1.500.000 lira, 25 kilogram, 150 kilometre, 15 metre, 1.250.000 kişi...
Saat ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir.
Saat dokuzu beş geçe, saat yediye çeyrek kala, saat sekizi on dakika üç saniye geçe...

2. Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar **ayrı** yazılır:

İki yüz, üç yüz altmış beş, bin iki yüz elli bir...

3. Para ile ilgili işlem ve senet, çek vb. ticarî belgelerde geçen sayılar **bitişik** yazılır:

650,35 (altıyüzelliTL,otuzbeşKr).

4. Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

%50, %50

5. Notayı niteleyen sayılar **ayrı** yazılır:

on altılık.

6. Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları **bitişik** yazılır:

altmışaltı, ellibir, yirmibir.

7. Romen rakamları yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlere ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde ve kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında kullanılabilir:

XX. yüzyıl, III. Selim, XIV. Louis, II. Wilhelm, V. Karl, VIII. Edward, 1.XI.1928, I. Cilt, XII. Cilt.

8. Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur:

6.197, 49.750, 28.434.250...

9. Sayılarda kesirler virgül ile ayrılır:

15,2 (15 tam, onda 2), 5,26 (5 tam, yüzde 26).

10. Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:

15. XX. 5'inci 6'nci

11. Sıra sayıları ekle gösterildiğinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır; ayrıca nokta konmaz:

8.'inci değil **8'inci** 2.'nci değil **2'nci**

12. Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir:

2'şer değil **ikişer** 9'ar değil **dokuzar** 100'er değil **yüzer**

13. Bayağı kesirlere getirilecek ekler alttaki sayı esas alınarak yazılır:

4/8'i (dört bölü sekizi), 1/2'si (bir bölü ikisi)

SIRA SENDE

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlarını belirleyip doğru yazımları cümlelerin altında bırakılan boşluğa yazınız.

1.	Doçent olduğumda otuzüç yaşındaydım. otuz üç
2.	Teyzemler, bu apartmanın 6.ıncı katında oturuyorlar. 6. ya da 6'ncı
3.	10:35'de tren hareket edecek. 10.35'te
4.	Yarışmada 3'ncü olduğundan canı sıkındı. 3. ya da 3'üncü
5.	10 Ekim 2013'de hayatı tümünden değişti. 2013'te
6.	Sıraların taşınması için her sınıftan 2'şer kişi çağrıldı. ikişer
7.	Takımımız 5.ınci maçından da galibiyetle ayrıldı. 5. ya da 5'inci
8.	Şirketimiz 1940'dan beri faaliyetlerini sürdürüyor. 1940'tan

SIRA SENDE

Aşağıdaki yazımları inceleyiniz. Yazımıyla ilgili uygun olan kutuyu işaretleyiniz.

	Doğru	Yanlış
1. 30'uncu	☒	☐
2. 1947'de	☒	☐
3. 15.45'de	☐	☒
4. 11'inci	☒	☐
5. 6'ıncı	☐	☒
6. 9.uncu	☐	☒
7. 1993'te	☒	☐
8. 7'şer	☐	☒
9. % 99	☐	☒

"Mİ" SORU EKİNİN YAZIMI

Sürekli olarak **ayrı** yazılır ve ünlü uyumuna uyar.

İçeride kimse kaldı mı?

Sen de mi Brütüs?

"Mi" soru ekinde sonra gelen ekler, bu ekle bitişik yazılır.

Ben sanatçı mıyım?

Kitap okuyor musun?

"Mi" edatı başka görev ve anlamlarda kullanıldığında da ayrı yazılır:

Güzel mi güzel! (pekiştirme)

Geldi mi gideriz. (zaman)

Çalıştı mı kazanır. (koşul)

"Mi" soru edatı, "-ma, -me" olumsuzluk ekinin daralmış hâli ile karıştırılmamalıdır. Olumsuzluk eki daima bitişik yazılır.

Bazıları okula **gel miyor**. (Yanlış)

Bazıları okula **gelmiyor**. (Doğru)

Birleşik fiillerde **mi** soru eki iki kelimenin arasına da gelebilir:

Vaz mı geçtin? (Doğru)

Vazgeçtin mi? (Doğru)

SIRA SENDE

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlarını belirleyip doğru yazımları cümlelerin altında bırakılan boşluğa yazınız.

1. Gözlerimi kapattımını her şey bir anda canlanıveriyordu.

.....
kapattım mı

2. Sen demi onun nereye gittiğinden habersizsin?

.....
Sen de mi

3. Gördüğüm bir rüyamıydı yoksa gerçekmiydi, bilmiyorum.

.....
rüya mıydı gerçek miydi

4. Katımı katı bir yüreği vardı kötü sözler karşısında incinmeyen.

.....
Katı mı katı

5. Soru sormayımı tercih edersen, cevap vermeyimi?

.....
sormayı mı

.....
cevap vermeyi mi

6. Sabahın altısı oldumu uyunur mu hiç?

.....
oldu mu

“DE” BAĞLACININ YAZIMI

“De, da” bağlacı her zaman **ayrı** yazılır.

Ünlü uyumuna uyar, ünsüz uyumuna uymaz (ta, te olmaz).

Cevat **da** bizimle gelsin.

Oğluna **da** bildirdi.

Cümleye “dahi, bile” anlamı katar. Cümleden çıkarılınca cümle yapısı bozulmaz, ancak anlam daralabilir.

Bu soruyu o **da** çözebilir.

Bu soruyu o çözebilir. (Cümle yapısı bozulmadı, ancak anlam daraldı.)

Bağlaç olan “de” bulunma hâli eki “-da (-de, -ta, -te)” ile karıştırılmamalıdır. Bulunma hâli eki sözcüğe daima bitişik yazılır ve ünsüz uyumlarına uyar. Bu ek cümleye bulunma anlamı katar. Cümleden çıkarılınca cümle yapısı bozulur, ortada anlamlı bir cümle kalmaz. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ekler, bulunma hâli ektir.

Bu kitap Ahmet'**te** var.

Bu kitap Ahmet var. (Cümle yapısı bozuldu.)

O yazıyı bu kitap**ta** okumuş.

O yazıyı bu kitap okumuş. (Cümle yapısı bozuldu.)

UYARI

“Ya da” sözcüğü her zaman bu şekilde ayrı yazılır.

SIRA SENDE

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlarını belirleyip doğru yazımları cümlelerin altında bırakılan boşluğa yazınız.

1. Söylenenlerin aksine bu film hiçte kötü değilmiş.

hiç de

8. Konuşsanda bir konuşmasanda.

Konuşsan da konuşmasan da

2. Çocukluk yıllarımızda bu sokak da neler yaşadık neler!

sokakta

9. Ailesiyle bu Cuma Günü de konuşmuştuk.

cuma günü de

3. Erzurum da birkaç yıl onların yanında çalıştım.

Erzurum'da

10. Ben şubatın 11'inde izne ayrılmalıyım.

şubatın

4. Deneme türün de öne çıkan yazarı hatırlayan var mı?

türünde

11. 13 kasım 2018 günün de dönecek evine.

Kasım gününde

5. Sinop'tada birlikte görev yapmıştık onunla.

Sinop'ta da

12. Çarşamba Günü Anadolu'nun Kuzeyide, soğuyacakmış.

günü

kuzeyi de

6. Ya çözümün parçası ol yada sorunun parçası olma.

ya da

13. Bazen 3'er kişilik gruplara ayrılır, çalışırdık sınıfta.

üçer

sınıfta

7. Belkide dilinden düşüremediğin kadar iyi değildir.

Belki de

14. Sizde beklediğiniz kargo gelmedimi henüz?

Sizin de

gelmedi mi

İKİLEMELERİN YAZIMI

İkilemeler daima **ayrı** yazılır ve sözcüklerin arasına noktalama işareti konmaz.

adım adım, ağır ağır, akın akın, allak bullak, aval aval (bakmak), çeşit çeşit, derin derin, gide gide, güzel güzel, karış karış, köş köş (dinlemek), kucak kucak, şıpır şıpır, tak tak (vurmak), takım takım, tıkır tıkır, yavaş yavaş, kırk elli (yıl), üç beş (kişi), yüz yüz elli (yıllık) bata çıka, çoluk çocuk, düşe kalka, eciş bücüş, eğri büğrü, enine boyuna, eski püskü, ev bark, konu komşu, pılı pırtı, salkım saçak, sere serpe, soy sop, süklüm püklüm, yana yakıla, yarım yamalak...

m ile yapılmış ikilemeler de ayrı yazılır.

at mat, çocuk mocuk, dolap molap, kapı mapı, kitap mitap...

İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır.

baş başa, diz dize, el ele, göz göze, iç içe, omuz omuza, yan yana; baştan başa, daldan dala, elden ele, günden güne, içten içe, yıldan yıla; başa baş, bire bir (ölçü), dişe diş, göze göz, teke tek; ardi ardına, boşu boşuna, günü gününe, peşi peşine, ucu ucuna...

Aşağıdaki sözcükler bitişik yazılır.

birdenbire, birbirine, karmakarışık, gitgide, doludizgin, alışveriş, gelişigüzel, darmadağın, darmaduman

PEKİŞTİRMELİ SÖZCÜKLERİN YAZIMI

“m, p, r, s” harfleriyle oluşturulan pekiştirilmiş sözcükler **bitişik** yazılır.

apaçık, apak, büsbütün, çepeçevre, çırılçıplak, dümdüz, düpedüz, gömgök, güpegündüz, kapkara, kupkuru, masmavi, mosmor, paramparça, sapsağlam, sapsarı, sırlıklam, sırsıklam, sipsivri, yemyeşil...

“Kİ” BAĞLACININ YAZIMI

Bağlaç olan “ki” daima **ayrı** yazılır.

Kapı açık **ki** kedi girmiş.

Feride **ki** zamanın en fedakâr öğretmeniydi.

“**Kİ**” bağlacı bazı sözcüklerde kalıplaşmış olarak bitişik yazılır. (SOMBHÇMİ)

Sanki , **O**ysaki , **M**eğerki , **B**elki , **H**albuki , **Ç**ünkü , **M**ademki , **İ**llaki

“-Kİ” EKİNİN YAZIMI

Sıfat yapan “-ki” eki, kendinden önceki sözcüğe **bitişik** yazılır.

Mahalledeki bakkal, akşamki maç, bugünkü ders, balkondaki saksı...

İlgili zamiri olan “-ki” eki, kendinden önceki sözcüğe **bitişik** yazılır.

Mutfak kapısınınki yine kırılmış. (kolu)

Ali'nin arkadaşı, benimkini, evde unutmuş. (kitabımı)

UYARI

Bağlaç olan “ki” ile ek olan “-ki” şöyle ayırt edilebilir:

Cümlede “ki” bulunan sözcüğe “-ler, -lar” eki getirilir.

Sözcük, anlamlı oluyorsa “ki” ektir ve bitişik yazılır.

Sözcük, anlamsız oluyorsa “ki” bağlaçtır ve ayrı yazılır.

Ayşe'nin evi uzak, seninki yakınmış. (seninkiler anlamlı, “-ki” ektir, bitişik yazılır)

Öyle bir ev ki saray kadar güzelmış. (evkiler anlamsız, “ki” bağlaçtır, ayrı yazılır)

SIRA SENDE

Aşağıdaki cümlelerde yapılan yazım yanlışlarını düzeltiniz.

1. Biliyorumki bizim ne dediğimiz değil karşıdakinin ne anladığı önemli.

Biliyorum ki

2. Çok sıcakkanlı davrandı oysa ki soğuk biridir.

oysaki

3. Öyle bir şiirki sizi de yanına alıp başka Dünyalara yola çıkıyor, değil mi?

şiir ki

dünyalara

değil mi

4. Gelmeyecektin madem ki neden bizde haber vermedinki?

mademki

bize de

vermedin ki

5. Halbuki seninkiler banada bu konuda yardımcı olacaktı.

bana da

YÖN ADLARININ YAZIMI

Özel adlardan önce gelen yön adları **büyük** harfle başlar, sonra gelirse veya tek başına kullanılıyorsa **küçük** harfle başlar.

Bugün **K**uzey Avrupa'nın nüfusu azalıyor.

Türkiye'nin **g**üneyinde kuraklık var.

Sen **g**üneye doğru yürü!

Ara yönler bitişik yazılır.

O yıllar **Güneydoğu** Asya ülkeleri de sömürgeydi.

Ankara'nın **kuzeybatısında** da bazı birlikler varmış.

Bir kültür, coğrafya veya ülkeler topluluğunu adlandıran “doğu” ve “batı” gibi yön sözcükleri büyük harfle başlar.

Aşk ve şiir **Doğu'nun** şifa bulmaz illetidir.

SATIR SONUNDA SÖZCÜKLERİN BÖLÜNMESİ

Satır sonunda kelimeler bölünebilir fakat heceler bölünmez. Kelime bölünürken satır sonuna kısa çizgi (-) konur.

.....gider- ken (doğru) gid- erken (yanlış)
----------------------------	------------------------------

Bitişik yazılan kelimeler de hece yapısına göre bölünür.

..... ba- şöğretmen (doğru) baş- öğretmen (yanlış çünkü sözcük ba-şöğ-ret-men şeklin- de hecelenir.)
--------------------------------	--

Ayırmada satır sonunda ve alt satır başında tek harf bırakılmaz.

..... a- raba (yanlış) ara- ba (doğru)
..... müdafa- a (yanlış) müda- faa (doğru)

Kesme işareti satır sonuna geldiği zaman ayrıca kısa çizgi kullanılmaz.

..... Edirne'- nin (yanlış) Edirne' nin (doğru)
--------------------------------	------------------------------

EKLERİN YAZIMI

KISALTMALARA GELEN EKLERİN YAZIMI

Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde **sözcüğün okunuşu** esas alınır.

kg'dan (kg'den yanlış), cm'yi, g'da (gramda)

Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde **kısaltmanın son harfinin okunuşu** esas alınır.

BDT'ye, THY'de, TRT'de, TDK'ye, SGK'den, TV'deki

Sonunda nokta bulunan kısaltmalar kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek, noktadan sonra ve sözcüğün okunuşuna uygun olarak yazılır.

vb.leri, mad.si, Alm.dan, İng.yi

Sert sessizle biten kısaltmalara getirilen eklerde ünsüz sertleşmesi kuralına uyulur; ancak ünlü ile başlayan ekler getirildiğinde yumuşama olmaz.

TÜBİTAK'tan açıklama yapıldı.

BOTAŞ'ta yolsuzluk iddiası var.

RTÜK'te görev değişimi oldu.

ÇUKOBİRLİK'in

SAYILARA GELEN EKLERİN YAZIMI

Sayılar gelen ekler, kesme işaretiyle (') ayrılır. Eklerin yazımında ünsüz uyumlarına dikkat edilir. Sayının okunuşu esas alınarak ek getirilir. Sert ünsüzle biten bir sayıya ek getirildiğinde ekin başındaki yumuşak ünsüz sertleşir.

Saat 3'te burada olun. (üçte)

Maç saat 11.45'te başlayacak. (beşte)

1975'ten beri okunuyor. (beşten)

Ders saat 17.10'da bitiyor. (onda)

Sıra bildiren sayılardan sonra nokta gelirse "-inci" eki kullanılmaz.

2. gol (doğru)

2.nci gol (yanlış)

Nokta kullanılmadan rakamla yazılan sıra sayılarına, sayının okunuşuna göre ek getirilir.

2'nci, 5'inci, 9'uncu, 6'nci...

ÖZEL ADLARA GELEN EKLERİN YAZIMI

Özel adlara gelen çekim ekleri kesme işaretiyle addan ayrılır:

İstanbul'u çok severim.

Konferans salonu Kızılay'da yapılacakmış.

Özel ada getirilen eklerde ünsüz sertleşmesi olur; ancak sert ünsüzle biten bir isme, ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde okunuşta yumuşama görülse de bu, yazıda gösterilmez.

Dedem Siirt'te askerlik yapmış.

Sinop'ta da okullar tatil edilmiş.

Murat'ı çağırır mısınız?

Kitabı Ahmet'ten aldım.

Biz Zonguldak'a üç saatte gittik.

Özel adlara getirilen yapım ekleri ve yapım ekinden sonra gelen çekim ekleri, kesme işaretiyle ayrılmaz.

"Çorumlu musun kardeşim?" diye sorunca: "Yok, Karadenizliyim." dedi.

Bugün Türkçenin seslerini tanıdık.

ALINTI SÖZCÜKLERİN YAZIMI

İki ünsüzle başlayan Batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.

Gram, grup, kritik, program, stil, staj, kral...

İçinde yan yana iki veya daha fazla ünsüz bulunan Batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.

Apartman, elektrik, kilogram, telgraf, espri, biyografi, gangster, orkestra, program, stres...

İki ünsüzle biten Batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.

Form, modern, slâyt, film, lüks, risk, disk, romantizm...

ÇOĞUL EKİNİN YAZIMI

Özel adlara getirilen çokluk eki kesmeyle ayrılmaz.

Yakup Kadriiler, Mehmetler, Aliler, Zeynepeler, Türklerin...

"BUGÜN" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI

Bulduğumuz gün veya dönem için kullanılırsa bitişik yazılır.

Bizim öğretmenimiz, bugün çok sevinçliydi.

Adam, bugünlerde yorgunum, diyordu.

Geçmişle ilgili özel bir tarihi karşılıyorsa ayrı yazılır.

Cumhuriyetimiz bu gün kuruldu.

Kardeşim bu gün doğmuştu.

"BİRTAKIM" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI

Belgisizlik (bazı) anlamında kullanılırsa bitişik yazılır.

Yolda birtakım görüntüler dikkatimi çekti.

Hastalığa karşı birtakım önlemler alındı.

Bir sözcüğü sayı sıfatı veya belgisiz sıfat olarak kullanılmışsa ayrı yazılır.

Bir takım koltuk aldık.

Bir takım, başarılı olmak istiyorsa çok çalışmalıdır.

"HERHALDE" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI

"Herhalde" sözcüğü olasılık anlamı veriyorsa bitişik yazılır.

Herhalde sınavı kazanmıştır.

"Herhalde" sözcüğü zaman anlamı veriyorsa ayrı yazılır.

Her halde bu ülkeyi savunmalısın.

DOĞRU	YANLIŞ				
Yalnız	Yanlız	Bir şey	Birbiri	Birdenbire	Bir gün
Dövmek	Döğmek	Her şey	Biraz	Birkaç	Hiçbiri
Yanlış	Yalnış	Hiçbir şey	Birçok	Her gün	Her zaman
Sövmek	Söğmek	Herhangi bir şey	Her an	Bir an	Herhangi bir
Kirpik	Kiprik	Bir türlü	Her türlü	Herhalde	Herhangi
Ovmak	Oğmak	Pek çok	Hiçbir	Bire bir (ölçü)	Birebir (etkili)

Ayrı yazılır:

şey

kez

kere

türlü

an

kimse

Tıraş	mozaik	iddia	elektrik	metot	müşvedde
Kılavuz	mesai	konservatuvar	eşofman	stajyer	menü
Tiraj	asfalt	tehdit	etüt	şefkat	kurdele
poğaç	şofben	yalnız	fantezi	unvan	kupür
Espri	restoran	yanlış	fasulye	vejetaryen	rastlantı
sürpriz	şoför	acayip	karnabahar	herkes	sandviç
meyve	laboratuvar	acente	gardırop	pardösü	silahşor
makine	lavabo	bisküvi	inisiyatif	kravat	öge
orijinal	maydanoz	zatürre	ipucu	şarj	kolektif
entelektüel	egzoz	rögar	kavanoz	sarımsak	müşpet
doküman	tespih	tazyik	kuru yemiş	zarafet	seyehat
antrenman	dinozor	erozyon	materyal	komiser	adale

“Herhangi” ve olasılık bildiren “herhâlde” sözcükleri hariç “her” sözcüğü ayrı yazılır.

“Yüzyıl” sözcüğü asır anlamındaysa bitişik yazılır.

Ses bilgisi kurallarına aykırı yazımlar yazım yanlıştır.

Elindekileri masaya bıraktı. (bıraktı)

Dostdan, düşman olmaz. (dosttan)

Büyükce bir evdi. (büyükçe)

Gelmiyeceğim. (gelmeyeceğim)

BİTİŞİK YAZILAN BİRLEŞİK KELİMELER

1. Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Kaynana, nasıl, niçin, pazartesi, sütlaç, birbiri...

2. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses türemesine veya ses değişmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Emretmek, menolunmak, cemetmek, kaybolmak...

Affetmek, hissetmek, reddetmek...

Darbetmek, dercetmek, hamdetmek...

3. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında benzetme yoluyla anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır:

a. **Bitki adları:** aslanağzı, keçiboynuzu, kuşburnu

b. **Hayvan adları:** karafatma (böcek)

c. **Hastalık adları:** itdirseği (arpacık)

ç. **Alet ve eşya adları:** kargaburnu (alet), kedigözü (lamba)

d. **Biçim adları:** ayıbacağı (yelken biçimi), balıksırtı (desen)

e. **Yiyecek adları:** dilberdudağı (tatlı), hanımğöbeği (tatlı), kadınbudu (köfte), alinazik (kebab)

f. **Oyun adları:** beştaş, dokuztaş, üçtaş

g. **Gök cisimlerinin adları:** Büyükayı (yıldız kümesi), Demirkazık (yıldız), Küçükayı (yıldız kümesi), Samanyolu (yıldız kümesi)

ğ. **Renk adları:** balköpüğü, camgöbeği, fildişi, gülkurusu, kavuniçi, narçiçeği, tavşankanı, turnagözü, vişneçürüğü, yavruağzı

h. **Oğlu, kızı sözleri:** çapanoğlu, eloğlu, hinoğluhin, elkızı

4. "-a, -e, -ı, -i, -u, -ü" zarf-fiil ekleriyle bilmek, vermek, kalmak, durmak, gelmek, görmek ve yazmak fiilleriyle yapılan kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır:

Alabildiğine, düşünebilmek, yapabilmek; uyuyakalmak, gidedurmak, yazadurmak; çıkagelmek, olagelmek, süregelmek; düşeyazmak, öleyazmak; alivermek, gelivermek, gülüvermek, uçuvermek; düşmeyegör, ölmeyegör...

5. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Alaşağı, albeni, ateşkes, çalçene, çalyaka, dönbara, gelberi, incitmebeni, rastgele, sallabaş, sallasırt, sıkboğaz, unutmabeni; çekyat, geçgeç, kaçgöç, kapkaç, örtbas, seçal, veryansın, yapboz, yazboz tahtası...

6. -an/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez, -mış/-miş sıfat-fiil eklerinin kalıplaşmasıyla oluşan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Ağaçkakan, alaybozan, cankurtaran, çöpçatan, dalgakıran, gökdelen, oyunbozan, saçkıran, yelkovan, yolgeçen...

Akımtoplar, altıpatlar, barışsever, basınçölçer, bilgisayar, füzeatar, uçaksavar, yurtsever...

Baştanıamaz, değerbilmez, etyemez, hacıyatmaz, kadirbilmez, karıncaezmez, kuşkonmaz, külyutmaz, tanrıtanıamaz, varyemez...

Çokbilmiş, güngörmüş...

7. İkinci kelimesi -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Çıtkırıldım, dalbastı, fırdöndü, gecekonda, hünkârbeğendi, imambayıldı, külbastı, mirasyedi, papazkaçtı, şıpsevdi, zıpçıktı...

8. Her iki kelimesi de -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) belirli geçmiş zaman veya -r /-ar /-er geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Dedikodu, kaptıkaçtı, oldubitti...

Biçerdöver, okuryazar, uyurgezer, yanardöner...

Çakaralmaz...

9. Somut olarak yer bildirmeyen “alt, üst, üzeri” sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Ayakaltı, bilinçaltı, gözaltı (gözetim), şuuraltı; akşamüstü, akşamüzeri, ayaküstü, ayaküzeri, bayramüstü, gerçeküstü, ikindiüstü, olağanüstü, öğleüstü, öğleüzeri, suçüstü, yüzüstü...

10. İki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş kişi adları, soyadları ve lakaplar bitişik yazılır:

Alper, Birol, Gülnihal, Gülseren, Şenol, Varol...

Atatürk, Gökalp, Güntekin, Tanpınar, Yurdakul...

Tepedelenli Ali Paşa, Yirmisekiz Çelebi Mehmet, Yedisekiz Hasan Paşa...

11. İki veya daha çok kelimedenden oluşmuş Türkçe yer adları bitişik yazılır:

Çanakkale, Gümüşhane; Acıpayam, Pınarbaşı, Şebinkarahisar; Beşiktaş, Kabataş...

12. Şehir, kent, köy, mahalle, dağ, tepe, deniz, göl, ırmak, su vb. kelimelerle kurulmuş sıfat tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması kalıbındaki yer adları bitişik yazılır:

Akşehir, Eskişehir, Suşehri, Yenişehir...

Kocatepe, Tınaztepe....

Atakent, Batıkent, Konutkent, Korukent...

Akdeniz, Karadeniz, Kızıldeniz...

Çengelköy, Sarıyer, Yenimahalle...

Acıgöl, Kızılırmak, Yeşilirmak...

Karadağ, Uludağ...

İncesu, Karasu, Sarısu, Akçay...

13. Kişi adları ve unvanlarından oluşmuş mahalle, meydan, köy vb. yer ve kuruluş adlarında unvan kelimesi sonda ise, gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır:

Abidinpaşa, Bayrampaşa, Davutpaşa, Ertuğrulgazi, Kemalpaşa (ilçesi); Necatibey (Caddesi), Mustafabey (Caddesi).

14. Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır:

güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu.

15. Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

aşevi, bakımevi, basımevi, doğumevi, gözlemevi, huzurevi, konukevi, orduevi, öğretmenevi, polisevi, yayınevi.

16. Bunlardan başka dilimizde her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler de vardır:

- a. **Baş sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları:** başağırlık, başbakan, başçavuş, başeser, başfiyat, başhekim, baş-hemşire, başkahraman, başkarakter, başkent, başkomutan, başköşe, başmüfettiş, başöğretmen, başparmak, başpehlivan, başrol, başsavcı, başşehir, başyazar.
- b. **Bir topluluğun yöneticisi anlamındaki başı sözüyle oluşturulan belirtisiz isim tamlamaları:** aşçıbaşı, binba-şı, çarkçıbaşı, çeribaşı, elebaşı, mehterbaşı, onbaşı, ustabaşı, yüzbaşı.
- c. **Oğlu, kızı sözleri:** çapanoğlu, eloğlu, hinoğluhin, elkızı.
- ç. **Ağa, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler:** ağababa, ağabey, beyefendi, efendiba-ba, hanımanne, hanımefendi, hacıağa, hıyarağalık, kadinnine, paşababa.
- d. **Biraz, birkaç, birkaçı, birtakım, birçok, birçoğu, hiçbir, hiçbir, herhangi** belirsizlik sıfat ve zamirleri de gele-nekleşmiş olarak bitişik yazılır.

17. Hane, name, zade kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Çayhane, dersane, kahvehane, yazıhane...
Beyanname, kanunname, seyahatname...
Amcazade, dayızade, teyzezade...

18. Farsça kurala göre oluşturulan isim ve sıfat tamlamaları ile kalıplaşmış biçimler bitişik yazılır:

Ehlibeyt, erkânıharf, gayrimenkul, gayrimeşru, hüsnükuruntu, hüsnüniyet, suikast, hamdüsenâ...

19. Arapça kurala göre oluşturulan tamlamalar ve kalıplaşmış biçimler bitişik yazılır:

Darülaceze, darülfünun, fevkalade, hıfzıssıhha, şeyhülislam, aleykümselam, fenafillah, inşallah, maşallah, velhasıl, velhasılıkelam...

20. Müzik makam adları bitişik yazılır:

Acembuselik, hisarbuselik, muhayyerkürdi...

21. Bir sıfatla oluşturulan usul adlarında sıfat ayrı yazılır:

ağır aksak, yürük aksak, yürük semai...

22. Kanunda bitişik geçen veya bitişik olarak tescil ettirilmiş olan kuruluş adları bitişik yazılır:

İçişleri, Dışişleri, Genelkurmay, Yükseköğretim...

23. -zede ile oluşturulmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır:

depremzede, afetzede, selzede, kazazede...

24. Renk adlarıyla kurulan bitki, hayvan veya hastalık adları bitişik yazılır:

Akağaç, alacamenekşe, karadut, sarıçiçek; alabalık, beyazsinek, bozayı; aksu, akbasma, mavihastalık, maviküf...

AYRI YAZILAN BİRLEŞİK KELİMELER

1. Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır:

alt etmek, arz etmek, azat etmek, dans etmek, el etmek, göç etmek, ilan etmek, kabul etmek, kul etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, söz etmek, terk etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak vb.

2. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır:

a. Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulanlar:

ada balığı, ateş balığı, dil balığı, fulya balığı, kedi balığı, kılıç balığı, köpek balığı, ton balığı, yılan balığı; acı balık, bıyıklı balık, dikenli balık vb.

ardıç kuşu, arı kuşu, çalı kuşu, deve kuşu, muhabbet kuşu, saka kuşu, tarla kuşu, yağmur kuşu; alıcı kuş, boğmaklı kuş, makaralı kuş vb.

ağustos böceği, ateş böceği, cırcır böceği, hamam böceği, ipek böceği, uçuç böceği, uğur böceği; ağıllı böcek, çalgıcı böcek, sümüklü böcek vb.

at sineği, et sineği, meyve sineği, sığır sineği, su sineği, uyuz sineği vb.

deniz yılanı, ok yılanı, su yılanı; Ankara keçisi, dağ keçisi, yaban keçisi; fındık faresi, tarla faresi; dağ sıçanı, tarla sıçanı; Beç tavuğu, dağ tavuğu; ada tavşanı, yaban tavşanı; kaya örümceği, şeytan örümceği; bal arısı, yaprak arısı; Pekin ördeği, deniz ördeği; Ankara kedisi, bozkır kedisi; Afrika domuzu, yer domuzu vb.

b. Bitki türlerinden birinin adıyla kurulanlar:

ayrık otu, beşparmak otu, çörek otu, eğrelti otu, güzelavrat otu, kelebek otu, ökse otu, pisipisi otu, taşkıran otu, yüksük otu; acı ot, sütlü ot vb.

ateş çiçeği, çuha çiçeği, güzelhatun çiçeği, ipek çiçeği, küpe çiçeği, lavanta çiçeği, mum çiçeği, yayla çiçeği, yıldız çiçeği; ölmez çiçek vb.

avize ağacı, ban ağacı, dantel ağacı, kâğıt ağacı, mantar ağacı, öd ağacı, pelesenk ağacı, tespih ağacı vb.

altın kök, eğir kök, helvacı kök, meyan kök; ek kök, saçak kök, yumru kök vb.

dağ elması, yer elması; çalı diken, deve diken; köpek üzümü, kuş üzümü; çakal armudu, dağ armudu; at kestanesi, kuzu kestanesi; can eriği, gövem eriği; kuzu mantarı, yer mantarı; su kamışı, şeker kamışı; dağ nanesi, taş nanesi; ayı gülü, Japon gülü; Antep fıstığı, çam fıstığı; sırık fasulyesi, soya fasulyesi; Amerikan bademi, taş bademi; Afrika menekşesi, deniz menekşesi; Japon sarmaşığı, kuzu sarmaşığı; Hint inciri, kavak inciri; armut kurusu, kayısı kurusu; kaya sarımsağı, köpek sarımsağı; şeker pancarı, yaban pancarı vb.

kuru fasulye, kuru incir, kuru soğan, kuru üzüm vb.

Çiçek dışında anlamlar taşıyan baklaçiçeği (renk), narçiçeği (renk), suçiçeği (hastalık); ot dışında anlamlar taşıyan ağızotu (barut), sıçanotu (arsenik); ses düşmesine uğramış olan çöreo tu ve yazımı gelenekleşmiş olan semizotu, dereotu bitişik yazılır.

c. Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

alçı taşı, bileği taşı, çakmak taşı, Hacıbektaş taşı, kireç taşı, lüle taşı, Oltu taşı, sünger taşı, yılan taşı; buzul taş, damla taş, dikili taş, kayağan taş, yaprak taş vb.

arap sabunu, el sabunu; kahve değirmeni, yel değirmeni; kahve dolabı, su dolabı; müzik odası, oturma odası; duvar saati, kol saati; duvar takvimi, masa takvimi; kriz masası, yemek masası; itfaiye aracı, kurtarma aracı; masa örtüsü, yatak örtüsü; el kitabı, okuma kitabı; Frenk gömleği, İngiliz anahtarı, İngiliz sicimi; alt geçit, tüp geçit, üst geçit; çekme demir, çekme kat, dolma kalem, dönme dolap, kesme kaya, toplu iğne, vurmali çalgılar, vurmali sazlar, yapma çiçek vb.

afyon ruhu, katran ruhu, lokman ruhu, nane ruhu, tuz ruhu vb.

ç. Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler:

Arnavut kaldırımı; çevre yolu, deniz yolu, hava yolu, kara yolu, keçi yolu; köprü yol vb.

d. Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler:

açık oturma, açık öğretim, ana dili, Ay tutulması, baş ağrısı (hastalık), baş belası, baş dönmesi, çıkış yolu, çözüm yolu, dil birliği, din birliği, güç birliği, iş birliği, iş bölümü, madde başı, ses uyumu, yer çekimi vb.

e. Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan birleşik kelimeler:

anlam bilimi, dil bilimi, edebiyat bilimi, gök bilimi, halk bilimi, ruh bilimi, toplum bilimi, toprak bilimi, yer bilimi; dil bilgisi, halk bilgisi, ses bilgisi, şekil bilgisi vb.

f. Yuvar ve küre sözleriyle kurulan birleşik kelimeler:

göz yuvarı, hava yuvarı, ısı yuvarı, ışık yuvarı, renk yuvarı, yer yuvarı; hava küre, ışık küre, su küre, taş küre, yarı küre, yarım küre vb.

g. Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

bohça böreği, talaş böreği; badem yağı, kuyruk yağı; arpa suyu, maden suyu; tulum peyniri, beyaz peynir; Adana kebabı, tas kebabı; İnegöl köftesi, İzmir köftesi; ezogelin çorbası, yoğurt çorbası; irmik helvası, koz helva; acı badem kurabiyesi; Kemalpaşa tatlısı, yoğurt tatlısı; badem şekeri, kestane şekeri; balık yumurtası, lop yumurta vb. burgu makarna, yüksük makarna; kakaolu kek, üzümlü kek; çiğ köfte, içli köfte; dolma biber, sivri biber; esmer şeker, kesme şeker; süzme yoğurt; yarma şeftali; kuru yemiş vb.

ğ. Gök cisimleri: Çoban Yıldızı, Kervan Yıldızı, Kutup Yıldızı, kuyruklu yıldız; gök taşı, hava taşı, meteor taşı vb.**h. Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler:** patlak göz, süzgül göz; aşık kemiği, elmacık kemiği; serçe parmak, şehadet parmağı, yüzük parmağı; azı dişi, köpek dişi, süt dişi; kuyruk sokumu, safra kesesi; çatma kaş, takma diş, takma kirpik, takma kol; ekşi surat, kepçe surat; gaga burun (kimse), karga burun, kepçe kulak vb.**ı. Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler:** çetin ceviz, çöpsüz üzüm; eski kurt, sarı çıyan, sağmal inek; eski toprak, eski tüfek, kara maşa, sapsız balta, çakır pençe, demir yumruk, kuru kemik vb.**i. Zamanla ilgili birleşik kelimeler:** bağ bozumu, gece yarısı, gün ortası, hafta başı, hafta sonu vb.**3. -r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır:**

bakar kör, çalar saat, çıkar yol, döner sermaye, güler yüz, koşar adım, yazar kasa, yeter sayı; çıkmaz sokak, geçmez akçe, görünmez kaza, ölmez çiçek, tükenmez kalem; akan yıldız, doyuran buhar, uçan daire vb.

4. Renk sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır:

bal rengi, duman rengi, gümüş rengi, portakal rengi, saman rengi; ateş kırmızısı, boncuk mavisi, çivit mavisi, gece mavisi, limon sarısı, safra yeşili, süt kırığı vb.

5. Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan sıfatlar ayrı yazılır:

açık mavi, açık yeşil, kara sarı, kirli sarı, koyu mavi, koyu yeşil vb.

6. Yer adlarında kullanılan batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak kelimeleri ayrı yazılır:

Batı Trakya, Doğu Anadolu, Güney Kutbu, Kuzey Amerika, Güneydoğu Anadolu, Aşağı Ayrancı, Yukarı Ayrancı, Orta Anadolu, Orta Asya, Orta Doğu, İç Asya, İç Anadolu, Yakın Doğu, Uzak Doğu vb.

7. Kişi adlarından oluşmuş mahalle, bulvar, cadde, sokak, ilçe, köy vb. yer ve kuruluş adlarında, sondaki unvanlar hariç şahıs adları ayrı yazılır:

Yunus Emre Mahallesi; Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, Ziya Gökalp Bulvarı; Nene Hatun Caddesi; Fevzi Çakmak Sokağı, Cemal Nadir Sokağı; Koca Mustafapaşa; Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Sütçü İmam Üniversitesi vb.

8. Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

ahlak dışı, çağ dışı, din dışı, kanun dışı, olağan dışı, yasa dışı; ceviz içi, hafta içi, yurt içi; akli sıra, ardı sıra, peşi sıra, yanı sıra vb.

9. Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

deri altı, su altı, toprak altı, yer altı (yüzey); böbrek üstü bezi, tepe üstü (en yüksek nokta) vb.

10. Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

alt kurul, alt yazı; üst kat, üst küme; ana bilim dalı, ana dili; ön söz, ön yargı; art damak, art niyet; arka plan, arka teker; yan cümle, yan etki; karşı görüş, karşı oy; iç savaş, iç tüzük; dış borç, dış hat; orta kulak, orta oyunu; büyük dalga, büyük defter; küçük harf, küçük parmak; sağ açık, sağ bek; sol açık, sol bek; peşin fikir, peşin hüküm; bir gözeli, bir hücreli; iki anlamlı, iki eşeyli; tek eşli, tek hücreli; çok düzlemlı, çok hücreli; çift ayaklılar, çift kanatlılar vb.

SIRA SENDE

Aşağıdaki sözcüklerin yazımını inceleyiniz, sözcüğün başında verilen kutuya yazım doğruysa (D), yanlışsa (Y) yazınız.

☐ Y çok bilmiş	☐ Y huzur evi	☐ D yanı sıra	☐ D balköpüğü (renk)
☐ D barışsever	☐ D başkahraman	☐ Y önyargı	☐ D uçaksavar
☐ D gökdelen	☐ Y hanım efendi	☐ D alt yazı	☐ Y beş taş
☐ Y değer bilir	☐ D deniz yılanı	☐ D iç savaş	☐ Y gece konu
☐ Y karınca incitmez	☐ D ön söz	☐ D köpek balığı	☐ Y suç üstü
☐ D karafatma (böcek)	☐ Y ateşböceği	☐ Y çetinceviz	☐ D ustabaşı
☐ D balıksırtı (desen)	☐ Y çevreyolu	☐ D sivri biber	☐ D iş birliği
☐ Y el oğlu	☐ D dil bilgisi	☐ D yeşilbiber	☐ D yeşilzeytin
☐ Y vişne çürüğü (renk)	☐ Y yer küre	☐ Y yerçekimi	☐ Y göz yaşı
☐ Y yap boz	☐ D kuru yemiş	☐ Y anadil	☐ D göz bebeği
☐ D mirasyedi	☐ Y çiköfte	☐ D semizotu	☐ Y haftaiçi
☐ Y biçer döver	☐ Y göktaş	☐ Y uyur gezer	☐ D göz yuvarı
☐ D bilinçaltı	☐ D hafta sonu	☐ D kuru fasulye	☐ Y kuşbakışı
☐ Y olağan üstü	☐ D güler yüz	☐ D külyutmaz	☐ D tuz ruhu
☐ D olağan dışı	☐ D yazar kasa	☐ Y gün görmüş	☐ D büyükanne

SIRA SENDE

Aşağıdaki cümlelerde yapılan yazım yanlışlarını düzeltiniz.

Terkederim bu şehri sen gittikten sonra.

Terk ederim **gittikten**

Yolda karşılaştığım iki eski dost ayak üstü beş dakika konuştu.

ayaküstü **konuştu**

Onun çocukları tam bir miras yediği.

mirasyediği

Kızını birtürlü af etmeyen anne, göz yaşlarına boğuldu.

bir türlü affetmeyen **gözyaşlarına**

Bir takım insanlar yalnızca kendini düşünür.

Birtakım **yalnızca**

Marketten süt alı ver de akşam kek yapayım.

aliver de

Ayşegül hanım bu kurumun demir başıdır.

Hanım **demirbaşdır**

Üstkatta oturan komşumuzun çocuğu Ekim'in 20'sinde doğdu.

Üst katta

Raporu baş hemşirenin odasına bıraktım, oradan alın.

başhemşirenin **braktım**

Salon duvarını nar çiçeği rengine boyamayıda düşünüyorum.

narçiçeği **boyamayıda**

Hayat da istediğin herşeyi yapa bilirsin, derdi.

Hayatta **her şeyi yapabilirsin**

Hiçkimseye güvenmemek gerektiğini en yakın dostumdan öğrendim.

Hiç kimseye **gerektiğini**

Benim için artık her hangi birisin.

herhangi

Saatlerce seni seyir ettik, sen ne yazık ki bizi görmedin.

seyrettik **ne yazık ki**

Senin hiçbirşey dediğin, benim için her şeydir.

hiçbir şey

Beni anlamıyan bir insanla daha ne kadar konuşa bilirimki?

anlamıyan **konusabilirim ki**

O konuyu yüzyüze görüşsek daha iyi olur sanırım.

yüz yüze

Dün akşam Emre Amca'm, ablama kristal bir meyva tabağı getirdi.

amcam **meyve**

Arkadaşımla İstanbul'da ki tarihî yerleri gezdik.

İstanbul'daki

Bu orjinal program iki saat sonra başlayacak.

orjinal program

Bana düpe düz yalan söylüyordu o akşam.

düpedüz

1. Aşağıdakilerin cümlelerin hangisinde yazımı yanlış bir sözcük vardır?

- A) Sohbet, düzyazı türleri içerisinde onun en sevdiği tür olabilir.
- B) Usta bir ruhbilimci, itiraflara gerçek ve eksiksiz gözüyle bakamaz.
- C) Onların başköşeye oturtulmasında tehlikeler olduğunu görmüştür.
- D) Bir siğil otu kokusu aldığım da hemen notlar düşerim defterime.
- E) Burada yeniden üstadın alçak gönüllülüğüne dönmek isterim.

2. St. Pierre Kilise'sinin 200 m uzağında; kayalara oyulmuş, Yunan mitolojisinde ismi geçen Cehennem Kayıkçısı Haron'un kabartması bulunmaktadır. Yürüyerek ulaşmak vakit olsa da Antakya'ya yakındır, Reyhanlı yolunun 2. km'sinde bulunmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Geceyarıları tenhadır buraları

Ne in ne cin kalıvermiş

Kırmızı lambası delik deşik

Sanki kan damlası

Demir yolu geçidinin

Yukarıdaki şiirin kaçınıcı dizesinde yazım yanlışı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Avrupa'nın küçük ülkelerinden Polonya'ya bağlı olan Danzig kentinde 16 Ekim 1927'de dünyaya gelen Alman yazar Günter Grass, bugün Almanya'da hayatını kaybetti. 1999 Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görülen Grass, sadece yetenekli bir romancı değil; aynı zamanda oyun yazarı, şair, heykeltıraş ve kendi kitap kapaklarının tasarımcısıydı. Yazarın *Teneke Trampet*, *Kedi ve Fare* ve *Köpek Yılları*'nın aralarında bulunduğu birkaç eseri de milyonlarca okura ulaştı.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. 5 Şubat 1945'te Eminönü semtinin Cumartesi Pazarı kurulmuş, annesini de alıp pazara gitmişti. Annesi, babasının çok sevdiği kıymalı karnabahar yemeğini pişirecekti.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde yazım kurallarıyla ilgili bilgi yanlışı vardır?

- A) Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- B) Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- C) Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.
- D) Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
- E) Tarihi olay, çağ ve dönem adları küçük harfle başlar.

7. Şurası bir gerçektir: 19. yüzyıl dünyası Osmanlı İmparatorluğu'na tahammül edemiyordu. Çar I. Nikola, Kırım Savaşı'dan evvel bu toprakları paylaşmayı Britanya Sefiri'ne teklif etti. Bu erken boşboğazlık bu savaşı getirdi. Rusya tarihinin dâhi diplomati Gorchakov, ihtiyatlı diplomasiyi bu ülkenin tarihine soktu. Tuhaftır, Osmanlı'nın ölümünden bahseden devletlerin hepsi ondan birkaç sene evvel öldüler.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlıştır yapılmıştır?

- A) Boğaz Köprümüzün güzelliği hemen her yerde konuşuluyor.
 B) Bu karar TBMM'nin 112'nci Birleşimi'nin 2'nci Oturumu'nda alındı.
 C) Mektubum Türk Dil Kurumu Başkanına ulaştığında haber verecek.
 D) 2,03'lük boyuyla insanlara gerçek anlamda tepeden bakıyordu.
 E) Atatürk, 1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktı.

9. Yeşilirmak'ın üzerine 1250 yılında Selçuklu döneminde kesme taştan inşa edilen beş kemerli Hıdırlık Köprüsü son görüntüsüyle birtakım tarihseverlerin tepkisini çekti.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Tarihte yazıyı ilk olarak Sümerler icat etmiştir. Mezopotamya'da yaşayan Sümerler M.Ö. 3500 civarında yani günümüzden 5500 yıl önce çivi yazısını kullanmaya başladılar. İnsanlık tarihinde birçok toplum birbirinden bağımsız olarak yazıyı bulmuştur. Mezopotamya'da yazının ortaya çıkmasından birkaç yüzyıl sonra Eski Mısır'da hiyeroglif yazısı doğmuştur. Mayalar ve Aztekler gibi Amerika'nın eski uygarlıkları da diğer milletlerden bağımsız olarak farklı yazı sistemleri bulmuş ve kullanmışlardır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. III. Selim Dönemi'nde Rumeli Hisarı tamir edilmiştir. Daha sonra kendi haline terk edilmiş olup en kapsamlı restorasyonu 1953'te görmüştür. Hisar'ın içinde bir yerleşim yeri olduğunu duymuşsunuzdur. Günümüze ulaşmayan Rumeli Hisarı içerisindeki ahşap evlerden birkaçının fotoğrafı Çağdaş Sanat Müzesi'nde sergilenmektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Günümüzde Larissa olarak bilinen Yenişehir, Yunanistan'ın Teselya Topraklarında Pinios Irmağı kıyısında bir şehirdir. 1897-98 Osmanlı-Yunan Savaşı'nda Gazi Ethem Paşa tarafından Yenişehir kısa bir süreliğine Osmanlı idaresine girdi. 1897'ye ait bu çizim, Osmanlıların zaferini göstermektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Belki gerçekten alın yazısıydı, son zamanlarda yaşadıklarımız.
 B) Kitap kurdu geçinen ben, onun adını sanını duymamıştım.
 C) Metni başlık ve varsa alt başlıklar halinde yazmak gerekiyor.
 D) Döktüğün bunca gözyaşı, yeni umutların yeşermesine gebedir belki de.
 E) Şimdi yirmi yaşında, koca hastanenin gözbebeğidir o.

2. I. NASA, güneş sistemi dışındaki gezegenleri incelemek için gönderilen uzay aracı Asteria ile bağlantıyı kayıp etti.
 II. Sözgeşi, rönesans ve reformun gerçekleşmesinde sanatçıların büyük rol oynadığı yadsınmaz bir gerçek.

Numaralanmış cümlelerle ilgili

- I. Büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
 II. Ayrı yazılması gereken birleşik sözcük bitişik yazılmıştır.
 III. Ses bilgisi kurallarıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.

yargılardan hangileri ortaktır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

3. (I) Okuduklarımız kendi seçimimiz mi, yoksa başkalarının önerdiklerini yada en çok karşılaştıklarımızı mı okuyoruz? (II) Bence okuduklarımızı nasıl yazıldığına ve metnin her sözcüğünden nasıl yararlanacağımıza bakarak okumalıyız. (III) Elbette asıl sorun doğru bir okuma biçimi edinmektir. (IV) Metnin bütün öğelerini birbirinden soyutlayarak anlamak, sonra onları bir bütün oluşturacak şekilde okumak gerekli. (V) Yazmak, bu derin okumanın yanısıra ilerlemelidir; başka türlü olmaz.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıç içinde verilen kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Sadece 8 cm boyundaki çalı kuşları, Ankara'da şehir içinde görülebilmektedir. (Birleşme sırasında kelimelerden hiçbiri ya da ikincisi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.)
 B) Hem sağlık hem de lezzet açısından keçi boyunu çok tercih edilen bir meyvedir. (Birleşik isim oluşturulan kelimelerin tamamı ya da ikincisi anlam kaybına uğradıysa bu kelimeler bitişik yazılır.)
 C) İnsanın ana dilini unutması bu şartlar altında çok da mümkün görünmüyor. (Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.)
 D) Bağ bozumu bitmeye görsün, bu herkesin bildiği yaşamak bir yük olur yüreğimizde. (Zamanla ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.)
 E) İnsan vücudunda bulunan 33 tane omurun son parçası kuyruk sokumudur. (Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.)

5. I. Bütün Dünya bir araya gelse ben yine de fikrimi değiştirmem.
 II. Tarihin karmakarışık olayları ilmî metotlarla incelenebilirmi?
 III. Bardaktan boşanırcasına yağın yağmurda sırsıklam ıslanmıştı.
 IV. Küçük çocuk, her sabah kahvaltıda yeşilzeytin yiyordu.
 V. Bildiğim kadarıyla her ikisi de şehrin satranç klubüne üyeydi.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanan bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Soru edatının yazımı
 B) Alıntı sözcüklerin yazımı
 C) Büyük harflerin yazımı
 D) Pekiştirme sözcüklerin yazımı
 E) Birleşik sözcüklerin yazımı

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) TTK'nin, Türk tarihini araştırmak amacıyla kurulduğunu biliyoruz.
- B) Dedem, 24 Şubat 1954'te İstanbul Boğazı'nın donduğunu söylemişti.
- C) Ali, her ay maaşının 300 TL'sini bir öğrenciyi okutmak için ayırıyor.
- D) Küçüklüğünden beri 1'nci olmaktan başka düşündüğü bir şey yoktu.
- E) Karadağ, Avrupa Birliği'ne üye olmak için yıllardır uğraşan ülkelerden.

7. I. Asıl görevini Şubat 2015'de tamamlayan uydu, o tarihten beri üç görev de daha başarılı oldu.
II. Gerçeklikten söz açıldığı zaman Stendhal'in *Kırmızı ve Siyah*'ın da geçen meşhur cümle anılır.

Numaralanmış cümlelerle ilgili

- I. Bitişik yazılması gereken birleşik sözcük ayrı yazılmıştır.
- II. "-de" ekinin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
- III. Ses bilgisi kurallarıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.

yargılardan hangileri ortaktır?

- A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III
- D) Yalnız III E) I ve III

8. (I) Türkiye'nin önde gelen eleştirmenlerinden biri olarak bu romanı yazdım. (II) Tabii bu, beklenmedik bir durum olduğu için bir önyargı oluşabilir. (III) Roman yazayım diye yazmadığımı da herkes bilir. (IV) "İdeal" yada "mükemmel" de edebiyatta yok zaten. (V) İnsanın duygu ve düşüncelerini birlikte yakalayan bir roman yazmaya çalıştım, önemli olan da bu değilmi?

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
- D) IV ve V E) III ve V

9. İnsanların yardımlaşma doğrultusunda işbirliği yapması, hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştırır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledekiyle özdeş bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Lise onuncu sınıfta, o yıl konservatuvarı bitirmiş bir gençle tanışmıştım.
- B) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın kararları tartışmaya açık değil.
- C) Çocukluğumun o en güzel günlerini İnkılap soğuklarında geçirmiştım.
- D) Anneannemler için bahçesinde ki keçiboynuzu ağacına tırmanıyordu.
- E) Cisimlerin ağırlığının yerçekiminin bir sonucu olduğunu herkes bilir.

10. Aşağıdakilerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Böyle kahretmek sana yakışmıyor.
- B) Güngörmüş, yaş almış bir kadındı.
- C) Güreş müsabakası öğleüstü başladı.
- D) Bu konuda paşababamı dinlemeliydik.
- E) Ağır aksak seyireden bir rüyanın içindeydi.

11. Prof. Dr. Turan Karataş, 1966'da doğdu; ilk ve orta öğrenimini orada tamamlayıp Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu.

Bu cümledeki yazım yanlısını gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "1966'da" ifadesindeki "da" ayrı yazılmalıdır.
- B) Bitişik yazılan birleşik sözcük ayrı yazılmalıdır.
- C) Kısaltmalarda kullanılan noktalar kaldırılmalıdır.
- D) Kurum ve kuruluşlara getirilen ek, kesmeyle ayrılmamalıdır.
- E) "Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü" ifadesindeki bağlaç büyük harfle başlamalıdır.

1. I. İki apartmanda yaşananlara tepki gösterdi.
II. İnanılmazdı o anda ki güzelliği düşüncelerinin.
III. Dedem, dik merdivenleri yavaş yavaş çıkmışdı.
IV. Ayna benzetmesi sıkca kullanılıyormuş.
V. Oysaki geldiğinde haberde verecektin.

Numaralanmış cümlelerde yapılan yazım yanlışları gerekçeleri bakımından ikiye eşleştirildiğinde hangi cümle açıkta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şimdi "Ona aşkınızı ispatlayın." kampanyalarının ağababasıyla karşı karşıyayız: 14 Şubat Sevgililer Günü. Kurban Bayramı için "Fakir fukara senede bir günde olsa et yiyecek." Dedikleri gibi bugünde de kadınlar yılda bir kez gül alacak, özel olduğunu hissedecek." diyorlar.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerde geçen birleşik fiillerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Evdeki televizyona varıncaya kadar ne varsa acımasızca aliverdiler.
B) Bir akım, toplumda kabul edilmeyerek önemini kaybedebilmektedir.
C) İçgüdünün, genellikle insandan çok hayvanda olduğunu varsayıyoruz.
D) Geçmişte, anayasayı rafakaldırarak keyfî ve gelişigüzel sınırlar çizdiler.
E) Güneş bir parça yaklaşmaya görsün, her şey bir anda yanıp kül olur.

4. Kimi insan parapul budalası olur, kimisi keşif etme meraklısı, bazısı da müzik sever. Deniz sevdalısı olansa deli Davut'tu. Denizin bu deli divanesi, tanyeri ağarırken "Güneşle birlikte uyanacağım." diye çok geceler gözyummazdı. Gecenin loşluğuyla örtülü duran deniz, ona uzaktan göz kırparak onun bir yeni gün daha yaşayacağını gün doğmadan müjdelemişti.

Bu parçada kaç tane yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

5. I. En zor mesleklerden birisi, hastabakıcılık bence.
II. Başhemşire, iriyarı hükümet gibi bir kadındı.
III. Yarın kilerden biraz kuru yemiş getirirsin.
IV. Anlatıcı ile bakış açısı metnin üslubunu etkiler.
V. Türk ebrularını Doğu'da ve Batı'da meşhur etmişler.

Numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve V
D) II ve IV E) I ve V

6. Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Tren her gün buradan binbir homurtu ile gelip geçiyor.
B) Darağacına gidiyormuşçasına bir duygu kapladı içimi.
C) Karanlıkta bir gece kuşu öter yahut bir cırcır böceği.
D) O kadar kalabalık ki vitrin önleri, her yer omuz omza insan.
E) Her gece ipe sapa gelmez bir sürü rüya görüyorum.

7. Babamın, diğer iş kollarının odalarıyla yanyana bulunan atolyesine, onun en sevdiği yemek olan zeytin yağlı fasulyeyi götürmek için yola çıkıyordum ki annem elçantamı unuttuğumu söyleyerek içerden bana seslendi.

Bu parçada kaç yerde yazım yanlışı vardır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıç içinde verilen kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Filmleri İngilizce alt yazıyla izlemek faydalı olur. (Alt kelimesinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.)
- B) Yurt içinde bir iki günde gezilebilecek bir yerlere gitmek istiyorum. (Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.)
- C) Almanlar, üç sayısını baş parmak ve serçe parmaklarını kapatarak gösteriyormuş. (Baş sözcüğüyle oluşturulan sıfat tamlamaları bitişik yazılır.)
- D) Ne hinoğludur o, böyle sakın ve masum göründüğüne bakmayın. (Oğlu, kızı sözleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.)
- E) Kaçış oyunlarının içine korkutucu öğeler ekleyerek korkuevi kavramını oluşturdular. (Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.)

9. Aşağıdakilerden hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Üniversiteye geçince Cem Karaca'ya Cem Baba demeye başladık.
- B) Annemler konfeksiyon atölyesini Salı günü Sultançiftliği'ne taşıyor.
- C) Zafer abidesini, İtalyan heykeltıraş Pietro Canonida yapmıştır.
- D) Sergi alanı, Sarıyer ilçesindeki Hisarın hizasında karşına çıkacak.
- E) Oğuz amcamın Aslı Hanım'ı nereden tanıdığını anlayamadım.

10. Batılı anlamda hikâye, Türk Edebiyatı'nda Tanzimat I Dönemi'nde görülmeye başlanmıştır. Bu dönem yazarlarından Sami Paşabahçe Sezai, ilk yerli hikâye kabul edilen Küçük Şeyler'i 1892'de yazmıştır. Bu öykü, onun basılan 2'nci eseridir.

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Ankara Keçisi'nin yününden yapılan hafif kumaş ve örgü yününe moher denir.
- B) Tek başına tüketilen kuruincir, kan şekerini çok hızlı bir şekilde yükseltmektedir.
- C) Lületaşından gerdanlığa gücüm yetmemiş, sana Sapanca'dan bir sepet elma almışım.
- D) Mozambik, Madagaskar ve Zambiya; Güney Yarım Küre'de bulunan ülkeler arasındadır.
- E) Mahallemizdeki Figen Pastanesi'nin acıbadem kurabiyesini herkes bayıla bayıla yer.

12. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bu iş soğuk, ıslak bir yer altı odasında gerçekleştirilmiş.
- B) Akli sıra adamcağızı sorgulamaya gelmiş, Ali beyefendi.
- C) Durun bakalım, bu işler peşin hükümlü olmaya gelmez.
- D) Tek hücreli canlılar, yaklaşık bir milyon yıl önce oluşmuş.
- E) Anabilim dallarının kurulmasında sadece YÖK yetkilidir.

1. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Bir zamanlar -Bu zamanlar çok da uzak değildir- sevmiştim seni, yalan yok.
 B) Batı Medeniyeti'ni iki kutup arasında gidip gelen bir sarkaç gibi düşünebiliriz.
 C) Zigana geçidi, yapımı tamamlandığında Türkiye'nin en uzun tüneli olacak.
 D) Üniversiteden hocam, bu yılki Uluslararası Türk Dili Kurultayı'na katılacaktım.
 E) Enginar ve Brüksel Lahanası adrenal yorgunluğa iyi gelen sebzelerdendir.

2. I. "Bir varmış, bir yokmuş..." diye başlayan güzel masallar dinleye bildik çocukluğumuzda.
 II. Eğitim kurumu ekonomik hayatta birebir eşleşmeli ki gerçeklikten kopmamış olsun.
 III. Türkiye'de konut fiyatları açısından m²'si en pahalı olan iller, İstanbul ve Muğla'ymış.
 IV. Milli Eğitim Temel Kanununa göre zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır.
 V. Her on yılda bir, geçmişten bu yana süre gelen edebiyatı istemsizce alaşağı ediyoruz.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı kurala uymamaktan kaynaklanan yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) III ve IV C) III ve V
 D) I ve V E) I ve IV

3. I. Elindeki makasın ucunu bir an için havaya dikip selam verecek, "Hoşgeldin Bey'im." diyecek bir berber bulmakta çok zordu.
 II. Yoldan dönüp Cennet köşesi Yıldız korusuna daldım, zaten beyefendi olmasa burada olmazdı.

Numaralanmış cümlelerle ilgili

- I. Birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
 II. Büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
 III. "de" bağlacının yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.

yargılardan hangisi ortaktır?

- A) I ve II B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I, II ve III

4. Anayoldan ayrılmıştık. Gecekonduların arasında daracık bir yolda sarsıla sarsıla gidiyordu minibüsümüz. Şoför, kim bilir kaç yıldan beri gide gele artık ezberlediği yolda arada bir yola bakıyor, yanındaki adamın anlattıklarını can kulağıyla dinlerken durup yol u alıyor ya da indiriyor, para alıp üstünü veriyor sonra yine dönüp yanındaki adama bir şeyler söylüyordu.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I ve V B) II ve III C) I ve III
 D) II ve IV E) IV ve V

5. Farzet ki çocuğum ağlayıp pusmuş

I
 Çantadaki diyor mu Azrail benim için
 II III
 Soy adım kırık duruş düşüyor içime dipsiz bir kova
 IV
 Yaşamak ne zor birşey kalbi olana
 V

Bu dizelerdeki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Gökyüzünün en yücesine biri turuncu, biri yeşil, biri al, birisi apak dört top bulut yolladım.
 II. Yağın dedim bulutlarım yeryüzüne, yağmadık hiçbir yerini bırakmayın bu çorak toprakların.
 III. Elimden gelse seninle sekiz yüz elli iki bin kilometre hiç durmadan doyasıya konuşurdum.
 IV. Sen bir kere kapıyı çaldın ve kapı açılmadı diye her şeyden bu kadar kolay vaz mı geçtin?
 V. Ben mücevher sevmem, beş taş deyince çocukluğumun oyunları geliyor aklıma yalnızca.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Türkiye'den ve Dünya'dan birçok edebiyat ustasına o kadar yoğun göndermeler vardı ki -neredeysen her satırda, âdeta göndermeler geçiti- bu durum bir süre sonra beni rahatsız etti. Bana "Ben iyi bir yazar olduğum kadar iyi de bir okurum." gibi bir alt metin hissiyatı verdi.

Numaralanmış sözlerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

8. Makedonya'nın güneydoğusunda Kastorya Gölü yakınında yarım düzine köy, Goriçka beylerinin toprakları içinde kalırdı. Bu bereketli toprakların beylüğünü I. Murat büyük babaları Seyit Ali Bey'e Kosova Meydan Savaşı'nda gösterdiği büyük yararlılıkların karşılığı olarak bağışlamıştı.

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Devir veya çağ romanı diye de yorumlayabileceğimiz Viran Dağlar romanında, Makedonya'da toprak sahibi olarak yaşamış Zülfikar'ın hürriyet mücadelesi, tarihî perspektif de hareket noktası alınarak dikkatlere sunulmaktadır. 1890'lı yıllardan 1920'lere kadar gelen bir zamanda Balkanlar'ın unutulmuş panoraması niteliğindedir bu roman. Daha doğrusu Balkan Türklerinin insanca yaşamak mücadelesinin.

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

- A) Bundan sonra ayrılıyor mu yani yolumuz?
B) Çektiğin bunca sıkıntıya değmiş miydi?
C) Annesini gördü mü şımarıyor bu çocuk.
D) Sana söylediklerimi duymuyor musun?
E) Beni neden anla mıyorsun bilmiyorum.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?**

- A) Genel ağdan yararlanabilmek için sanal kütüphane adreslerini bilmek gerekiyor.
B) ULAKBİM, Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumuna bağlı bir enstitüdür.
C) Erciyes Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nin çevrimiçi katalog taramasına bakabilir.
D) Orhaniye Kışlası'nın Yıldız sarayına yakın yapılması saray güvenliğiyle bağlantılıdır.
E) Hem siz bilirmisiniz ki bir söz vardır, hep söylenir: Ağlayanın malı, gülene hayretmez.

12. I. İki kaşının arasında, yaşından ziyade asabiyetini eleveren birkaç çizgi belirdi.
II. Bazı kelimelerin anlamlarını sayfaların sonuna açıklama şeklinde dip not düşmeli.
III. Artık boyuna dua ediyorum, teneffüs zamanı gelse de çocuklar bahçeye çıksa diye.
IV. XIX. yy.da Batı'da Aydınlanma Dönemi'yle gelişen bilim anlayışı pozitivistik dayanır.
V. Batılıların, Dünya'nın yaşını beşbin yıl olarak hesaplaması insan aklını durduramadı.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. NASA, binlerce ışık yılı ötesindeki gök adalardan gelen sinyalleri algılayabilen gelişmiş teknklere erişildiğini açıkladı.
- II. 1916'da Nobel Fizik Ödülü'nü alan Einstein'ın adıyla özdeşleşen teori geçerliliğini kanıtlamış en temel fizik kuramlarından biridir.
- III. Bilindiği üzere I. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılan sayısız antlaşma, Osmanlı Devleti'nin bölünmesini ön görüyordu.
- IV. Bir gün gayet gamlı ve mahzun, bir gün de son derece neşeli ve uçarı olan bu küçük kız çocuğunu görür görmez sevmiştim.
- V. Belli olmaz, bir bakarsın deniz aşırı yolculuğundan bir servetle döner ve seni bu biçare hayatından kurtarıverir.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) III ve IV E) I ve V

2. Okuduğum bu roman; Türk sanat müziği dinleyen karakterleriyle, yaşamı sorgulayan diyalogları ve Türkçe'nin ustalıklı kullanımıyla Türk edebiyatının başyapıtlarındandır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki özdeş bir yazım yanışı yapılmıştır?

- A) O dönemin en yenilikçi şairlerinden olan Namık Kemal'se Türk ulusuna millî benliğini ve değerlerini tanıtmak için sanatı topluma mâl etmeye çalışmıştır.
- B) Hümanistlerin her sorunla ilgilendiği gibi tabii ki Montaigne de *Denemeler*'inde Eskiçağ'ın bilgeliğinden esinlenen yeni bir bilgelik zemini hazırlar.
- C) Mesafeli Satış Sözleşmesi'ni avukat olduğunuz için belki okuyorsunuzdur ama avukat olmayan tüketicilerin okuduğunu pek zannetmiyorum.
- D) Sokaklarında kaybolmadan, yemeklerini tatmadan, kubbelerinden bakmadan, müzikleriyle dans etmeden İstanbullu'yum diyemezsin.
- E) Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda dilde sadeleşme çabalanmış, İstanbul Türkçesi esas alınmış ve bu dönemde uluslararası sanatçılar yetiştirilmiştir.

3. İngiliz savaş gemileri Boğaz'a demirlediler ve İngiliz, Fransız, Senegalli ^I askerler kasıla kasıla Pera Caddesi'ne indiler. Bu sırada İtalyanlar Sirkeci ^{II} Garı'nı ve Trakya'daki demiryolu ^{III} hattını ^{IV} kontrol altına almışlardı. ^V

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanışı yapılmıştır?**

- A) Leonardo, Mona Lisa Tablosunu dört yıla sığdırırken modeli sıkılmasın diye çok uğraşmış.
- B) Kahramanmaraş halkı, her ferdiyle Millî Mücadele'ye katılarak destan yazmıştır.
- C) Askerden döndükten sonra uzunca bir süre Ankara'nın Kızılay semtinde yaşadım.
- D) Onat Kutlar Devlet Tiyatrosundaki oyunlara fırsat buldukça gitmeye çalışıyorum.
- E) Osmanlı Devleti, Afrika kıtasındaki birçok ülkeyi uzun süre egemenliği altında tuttu.

5. Gün yüzüne çıkan tabletlere göre, insanoğlu ilk kez, ^I Ra-Mu adlı bir kral tarafından yönetilen farklı ^{II} kabilelerin yaşadığı Mu kıtasında ortaya çıkmıştır. Bütün anakaralarda ^{III} olduğu gibi Mu da yer ve deniz sarsıntılarına ^{IV} maruz kalmış ve ardından on iki bin yıl önce ^V sulara gömülmüş.

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Troya kalıntılarını ortaya çıkaran arkeologun torunu Paul Schliemann, belli ki dedesinin izinden gitmeye çalışmış; 20 Ekim 1912'de New York Amerikan'da Atlantis kıtasının keşfi üzerine bir açıklama yayımlamıştır.

Numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdakilerden hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ankara'nın 90 km uzağında, Kızılcahamam tarafındaki Çamlıdere beldesinde yaşıyor.
 B) Cemal Süreya ile Ece Ayhan'ın sohbetleri, 1987'de Şehir dergisinde yayımlanmıştır.
 C) Çocukluk arkadaşlarımı ailemin evine, Basmane'deki Gaziler Caddesi'ne, götürdüm.
 D) O zamanlar Battal Gazi'nin ve Genç Osman'ın kahramanlık hikâyelerini zevkle dinlerdik.
 E) Kırgınlıkların üzerine çok düşünme; düşünceler duyuguyu büyütür derdi Dönüş Teyze'm.

8. I. Haziran'ın on ikisinde Batı Avrupa güçleri Rus sınırını aştı ve savaş resmen başladı.
 II. Sayın Başkan, sizden yetkinizi kullanarak beni görevimden azletmenizi istiyorum.
 III. Goethe, Hammer çevirisi *Hafız Divanı*'nı okuduktan sonra Farsça'yı öğrenmiştir.
 IV. Fatih Sultan Mehmet, Batı'ya ve Doğu'ya açık ve entellektüel birikime sahip biridir.
 V. İlk madeni para, Lidya Kralı Alyattes tarafından Anadolu'nun batısında basıldı.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
 D) IV ve V E) I ve V

9. Bu yıl ki Kitle İletişim Araçlarında Türkçenin Kullanımı Bilgi Şöleni'nde internet ortamındaki iletişim faaliyetleri sırasında dilin doğru kullanımının göz ardı edildiğine dair dökümanlar katılımcılara arz edildi.

Numaralanmış söz gruplarından hangilerinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

10. Aşağıdaki cümlelerde geçen birleşik sözcüklerin hangisinin yazımı doğrudur?

- A) Onun o bal köpüğü saçlarına, bazen yeşil bazen mavi olan gözlerine vurulmuştum.
 B) Hissizleşmek ve duyguları ört bas etmek, yarayı korur ama iyileşmeyi engeller.
 C) İstanbul'un çit kırıldım hanımlarıyla benim gibi bir kaba asker geçinemezdi ki.
 D) Elebaşı tabiri, Selçuklular Dönemi'nde kullanılan ellibaşı rütbesinden gelmektedir.
 E) Diyarbakır'ın okur yazar gençleri birleşerek köy okullarına yardımda bulunuyor.

11. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Bir kere sevdaya tutulmayagör, ateşlerde yandığının resmidir, demiş şair.
 B) Ben hayatım boyunca hep böyle mahzun, bir şey beklermişcesine yaşadım.
 C) Burhan Bey de aramış beni sağ olsun, Selim'ciğimin çok iyi bir arkadaşıydı.
 D) Tam hesabı ödeyecekken çiğköfte ikram etmek için ısrar etti, dükkan sahibi.
 E) Nuh Tufanı'ndan beri aynı gemideyiz; hayvanı hor gören, cenneti zor görür.